Theeuwen: 'De potplantenteelt

Limburger Geert-Jan Theeuwen begon na zijn studie tuinbouwplantenteelt in Wageningen in 1991 met een eigen bedrijf. "In de potplantenteelt zag ik meer mogelijkheden dan in de groenteteelt. Je kunt je eigen afzet regelen. Je hebt dagelijks contacten met kopers. Er zijn voldoende uitdagingen. Ik zag mezelf nog niet elke dag op kantoor zitten."

Geert-Jan Theeuwen: "We kopen de gevlochten stammen via een importeur in Azië; 10 tot 15 weken na het oppotten kunnen we ze afleveren."

TEKST EN BEELD: MARLEEN ARKESTEIJN

Geert-Jan Theeuwen uit Tuindorp komt uit een echte Limburgse tuinbouwfamilie. Zijn opa startte daar in 1951 omdat hij uit Venlo weg moest vanwege woningbouw. Zijn vier zoons gingen met het bedrijf verder. De vader van Geert-Jan begon in 1979 een eigen bedrijf van 6000 m² met glasgroenten.

Toen hij bij zijn vader in het bedrijf kwam, begon hij met potplanten. Stukje bij beetje werd er bijgebouwd en vervangen tot het moderne potplantenbedrijf van nu met 2,4 ha glas en een poothoogte van 4,5 meter.

Van Asparagus tot Pachira

Toen Theeuwen startte met potplanten wilde hij zijn producten via veiling ZON afzetten. Daarom informeerde hij welke producten een mogelijke aanvulling zouden zijn. Dit waren Asparagus, Asplenium en Fatshedera.

"In het voorjaar van 1991 ben ik gaan bouwen en vanaf september zou ik gaan aanvoeren. De veiling kon de productie van Fatshedra en Asplenium na twee weken echter al niet meer aan en de prijs ging onderuit. Wij moeten continu kunnen leveren en daarvoor waren er bij ZON onvoldoende mogelijkheden."

"Ik begon met Asparagus sprengeri als hangplant. Nu staat alles op de grond en hebben we behalve sprengeri ook meyerii, falcatus en umbellatus. Er zijn maar een paar bedrijven met deze planten.

tuinbouw VAKBEURS

biedt mij veel uitdagingen'

Bijzonder is dat we ze rechtstreeks op de pot zaaien. Alleen voor de grootste potmaat (17 cm) zaaien we in een 9 cm potje. Zaaien geeft een mooiere verdeling in de pot dan bij het planten vanuit gekochte setjes of plugjes."
In 2003 toen hij een kas verving, had hij ruimte over. Hij zocht een korte teelt voor een betere ruimtebenutting en koos voor Pachira. "Door de nieuwbouw kon ik sneller en efficiënter werken en vulde ik ook de ruimte die overbleef met Pachira's. We kopen de gevlochten stammen via de importeur in Taiwan en China. We potten ze op, bewortelen de planten en na 10 tot 15 weken zijn ze afleverklaar."

Veel efficiënter

De teler heeft twee typen vloeren: betonvloeren en een zandbed met plastic en gronddoek. Beiden hebben voor- en nadelen: betonvloeren zijn duurder, maar gaan langer mee. De andere vloer moet je regelmatig vernieuwen. Beiden zijn bereidbaar door heftrucks.
"We hebben heftrucks met vorken voor de verschillende potmaten. Van de teelthandelingen en het veilingklaar maken gebeurt 90% in de verwerkingsruimte. De grote potmaten van Pachira en Ficus elastica maken we echter in de kas veilingklaar."
Na het oppotten komen er bijna geen handen aan te pas. "De planten sorteren we bij het afleveren. We potten ze en bloc op en zetten ze na een bepaalde groeiperiode uit. Planten die gestokt en geringd moeten worden, sorteren we tijdens deze handeling."
Er werken zes mensen bij Theeuwen. Sinds 1991 is er maar een medewerker bijgekomen terwijl het bedrijf groeide van 1 ha groente en potplanten naar 2,4 ha potplanten. Hieruit blijkt dat hij een stuk efficiënter is gaan werken.

De heftrucks brengen de planten naar de verwerkingsruimte waar 90% van de teelthandelingen en het veiling klaarmaken gebeurt.

Twee schermen

Energie is een belangrijk aandachtspunt. "We proberen te optimaliseren door temperatuurintegratie. Verder hebben we twee schermen: een energiescherm (LS10) en zonnescherm (LS17open)."
Theeuwen heeft twee WKK's van ieder 300 kW elektrisch vermogen en een ketel van 2 miljoen kcal. "De stroom van de WKK leveren we terug. Het gas gaat wel door mijn meter. Daardoor hebben we een lagere gaspiek. Bovendien hebben we korting op de warmte door de WKK. Dat staat in ons contract. Het is wel jaarlijks onderhandelen om een beetje reële warmtekorting te krijgen."

ZON of NBV-UGA moet stoppen

Theeuwen zet zijn planten zowel af via Bloemenveiling Aalsmeer als via NBV-UGA in Lüllingen om niet een té grote aanvoerder te zijn. Ongeveer de helft wordt geveild, de andere helft is bemiddeling.
Beide veilingen hebben hun voor- en nadelen. "Aalsmeer vergt extra transportkosten. Lüllingen is dichterbij, maar daar is het moeilijk om grote aantallen met succes weg te zetten. Daar spelen we op in door meer variëteiten en kleinere potten, zodat we meer waarde per kar hebben."
De Limburger is niet gelukkig met de combinatie ZON en de veiling NBV-UGA in Herongen. "Een van de twee veilingen moet stoppen. Nu houden ze elkaar tegen in ontwikkeling. In Herongen zijn maandag en woensdag de beste veildagen en in Grubbenvorst dinsdag en donderdag. Het zou beter zijn om één veilplaats te hebben", is de mening van de potplantenteler. Uiteindelijk gaan de meeste van zijn potplanten naar Duitsland, ook die uit Aalsmeer. "Dat lijkt tegenstrijdig, maar in Aalsmeer worden ze verdeeld over meer klanten. Mijn planten gaan in één vrachtwagen heen en ze komen over veel vrachtwagens verdeeld weer terug."
Door toegevoegde waarde probeert Theeuwen onderscheidend te zijn. Hij wil een lijn van potten met sfeerbeeld ontwikkelen. De eerste uit de reeks, 'Rust in de badkamer', is begin oktober geïntroduceerd met verzorgingstips in de talen Nederlands, Duits Engels en Spaans.

Tuindorp

Wat oppervlak heeft Limburg ongeveer evenveel tuinbouw als het Westland, alleen ligt de Limburgse tuinbouw meer verspreid over noord en midden Limburg. Er zijn perspectieven voor uitbreiding in Californië, Siberië en Tuindorp.

Tuindorp, 25 km boven Venlo, is een klein en rustig tuinbouwgebiedje met 22 ha glas. Er is nog ruimte voor uitbreiding tot 60 ha. Het gebied ontstond net na de tweede wereldoorlog toen tuinders rond Venlo moesten wijken voor woningbouw en industrie.
Geert-Jan Theeuwen: "We willen het gebied opwaarderen. De huidige bedrijven mogen nog uitbreiden tot 5 ha. Er mogen zich ook nog nieuwe bedrijven vestigen, maar het gaat allemaal te langzaam naar onze zin. Het probleem is dat er wel grond is, maar die is nog in handen van veehouders. Daarom moet er een werkorganisatie komen met vertegenwoordigers van gemeente, provincie, LLTB, banken en telers om het beschikbare land te kunnen kopen."
Op de huidige plaats heeft Theeuwen geen mogelijkheid tot uitbreiding. Als hij zou willen groeien, zou hij graag in hetzelfde gebied willen blijven. "Dit is een gebied voor mensen die niet in een keurslijf willen zitten zoals Bergerden (met hun gezamenlijke inkoop/opwekking van energie en water) en Californië en voor middelgrote bedrijven. Voordelen zijn verder dat je dicht bij het Roergebied zit en niet ver van de Duitse veilingen in Herongen en Lüllingen. De groente uit dit gebied gaat over het algemeen rechtstreeks naar de handel vanwege een breuk met veiling ZON."

SAMENVATTING Geert-Jan Theeuwen heeft een modern potplantenbedrijf in het Noordlimburgse Tuindorp. Hij teelt daar Ficus benjamina, Ficus elastica, Asparagus en Pachira in verschillende potmaten. In Asparagus is hij bezig met toegevoegde waarde om er een 'sfeerproduct' van te maken. Hij ziet duidelijke voordelen van de teeltlocatie Tuindorp, zoals de vrijheid, in tegenstelling tot tuinbouwlocaties zoals Bergerden en Californië en de ligging bij een groot afzetgebied..

tuinbouw VAKBEURS